

Alt kan veves

Tekstilkunst er hipt som bare det. Det viser den 46. utgaven av Galleri F15s kunsthåndverkmønstring «Tendenser». I år er den utelukkende viet til tekstilkunst.

Tekstilkunstneren Brit Fugleuvaag er hovedperson og omdreiningspunkt i Galleri F15s utstilling «I de rette hender».

KUNST

«Tendenser» nr. 46: I de rette hender»
Galleri F15, Jeløya

MOSS (Dagsavisen): I dag opplever det naturlig at den 85 år gamle tekstilkunstneren Brit Fugleuvaag er hovedperson og omdreiningspunkt i Galleri F15s utstilling «I de rette hender». Men vi skal ikke mer enn 15–20 år tilbake før tekstilkunsten var nederst i det kunstneriske hierarkiet. Toneangivende aktører i kunstfeltet syntes tekstilkunst var uinteressant. Rekrutteringen var lav, og flere av fagets fremste utøvere var aldrende eller døde. Det at Synnøve Anker Aurdal (1908–2000) skulle få en stor, retrospektiv utstilling på Astrup Fearnley-museet i 2022 var ikke mulig å forestille seg. Stavanger kunstmuseums store Frida Hansen-utstilling kom først i 2015.

For 15–20 år siden var interessen for, for eksempel, Brit Fugleuvaag (født 1939) på et lavmål. Det var vanskelig å se for seg at hennes «Mot omskjæring» (1970) skulle bli ett av hovedverkene i Nasjonalmuseets presentasjon av etter-

krigstidens politiske kunst. Det første tiåret av 2000-tallet var tekstilkunst dårlig representert på Galleri F15s kunsthåndverksutstilling «Tendenser». Derfor er det grunn til å sette kryss i taket når den populære utstillingen velger tekstilkunst når de for første gang konsentrerer seg om bare én av kunsthåndverkets mange materialgrupper.

I dagens kunstvirkelighet hadde det vært enkelt å flerdouble de 15 tekstilkunstnerne som er invitert til Tendenser. De er virksomme i Finland, Sverige og Norge. Det at Danmark og Island ikke er inkludert i den nordiske mønstringen, skyldes antagelig noe så prosaisk som at de to kuratorene, Maria C. Havstam og Anne Klontz, er basert ved F15 og i Stockholm. De kunstnerne de har plukket ut representerer tendenser i tekstilkunsten på en grei måte. Her er det mye fint, og utstillingen gir en god innføring i feltet. Det innebærer at det meste er kjent for folk med litt erfaring.

Når det er sagt, skal det med én gang tilføyes at det er gledelig å se så mye av

så jevnt høy kvalitet. Det begynner allerede i resepsjons- og trapperommet. Svenske Kristina Skantze tematiserer utstillingstittelen «I de rette hender» med en installasjon av et stort antall hender som henger fra taket. De finurlig formede hendene har hun laget av håndfarget, strikket silke som hun har fylt med polyester og dekorert med øyne laget i porselen. Dermed kaster hun et blikk tilbake på publikum, og setter med det relasjonen mellom utøvende kunstner og publikum i et vennlig, men kritisk lys.

Vel gjennom resepsjonen kommer du inn i «hagestuen», der Brit Fugleuvaag presenterer et utvalg nye vevnader. Antagelig er det ikke den betegnelsen du vil tenke på når du ser de åtte små og store, grovt vevde verkene, men det er nå en gang slik at den nyskapende kunstneren kun jobber med vev. Det er hun som står bak tittelen på denne anmeldelsen, «Alt kan veves». Siden hun finner mange av materialene sine i fjæra ved Varangerfjorden, er verkene hennes blant annet laget av fiskegarn, nylontau og andre plastmaterialer. Det gir dem en signalsterk fargeskala og

grov røffhet som minner om helt andre ting enn tradisjonell vev.

Tradisjonen er tungt til stede i rommet ved siden av, der finsk-norske Ida Suvi-tuuli Immonen bruker ryeteknikken på en frisk måte. Det er mulig å stille spørsmål ved fargeskalaen, men hovedverket hennes gir en fin demonstrasjon av ulike knytteteknikker og hvordan en vevnad er bygd opp. At verket også knytter an til Brit Fugleuvaags arbeider finner vi ut av når vi får vite at slike ullryer var et fast tilbehør for å holde varmen i de åpne fiskebåtene nordlend-ingene brukte før i tiden.

I rommet på motsatt side viser finske Henna Aho en fargesterk installasjon der hun har stukket ulike ting inn i veven. Det er ikke nytt, men det er friskt og freidig, og det engasjerer publikum. I det siste rommet i første etasje viser svenske Lisa Englund og Maja Stjärna hvor bredt tekstilkunsten kan spenne med både teknikker og tema.

Tekstilkunsten tiltrekker seg stadig flere menn, og det er nesten rart at det

Alle foto: Eivind Lauritzen

Kristina Austi jobber med digital vev som hun bearbejder manuelt etterpå.

Galleri F15s utstilling «I de rette hender».

Tore Magne Gundersens applikasjonsfrise, med sin fortelling om konsekvensene av vår tids mange konflikter. På Galleri F15s utstilling «I de rette hender».

ikke er inkludert flere enn tre menn i årets «Tendenser». Alle tre jobber i Norge. Spesielt Tore Magne Gundersens applikasjonsfrise er interessant,

med sin fortelling om konsekvensene av vår tids mange konflikter. Marsil Andjelov Al-Mahamid viser lavmælte broderier basert på vitenskap og vonde

erfaringer, mens Kamil Kak kommenterer krig og konflikt med tre detaljrikt broderte bannere. De har den ulempen at de helt klart har en for- og en bakside. Presentasjonen fremmer ikke uttrykket.

De norske kunstnerne gjør seg godt bemerket. Kristina Austi, Inger Johanne Rasmussen (i kafeen) og Kristin Tinsa Sæterdal, viser veldig gode verk. Men når kvaliteten er så jevnt god er det ingen grunn til å plasere samiske Hilde Skancke Pedersen (som vi husker fra Høstutstillingen), svenske Esse McChesney og Maja Stjärna i skyggen. Nivået er, som nevnt, jevnt høyt.

Så hva er det som har skjedd? Hva er det som rettferdiggjør at tekstilkunsten blir den første materialgruppen som får ha hele «Tendenser» for seg selv? Jeg har sjekket litt, og situasjonen var ikke fullt så ille for 15-20 år siden som beskrivelsen i starten skisserte. Samtidig hersker det ingen tvil om at interessen for tekstilkunst har økt enormt i løpet av det siste tiåret. Det er bare å se på til-

strømmingen til Britta Marakatt-Labbas separatutstilling i Nasjonalmuseet nå om dagen.

Én annen måte du ser det på er ved det at flere kunstnere med billedkunstdannelse har tatt i bruk tekstile teknikker. I en konseptuell kunstvirkelighet der den idébaserte kunsten dominerer, er lengselen etter taktile teknikker der du tenker med hendene blitt stadig større. I en digital tid har denne lengselen smittet over på publikum. Akkurat nå er Galleri F15 et godt sted å få tilfredsstillt lengselen etter det taktile – til tross for at du ikke skal ta på kunsten.

LARS ELTON

Kunstkritiker

KUNST

lars@elton.no

